

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร
สาขาธุรกิจจัดดอกไม้ อาชีพช่างจัดดอกไม้แบบสากล
และอาชีพช่างจัดดอกไม้แบบไทย

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
ร่วมกับ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร สาขารัฐกิจจัดดอกไม้ อาชีพช่างจัดดอกไม้แบบสากล และอาชีพช่างจัดดอกไม้แบบไทย

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

การทบทวนมาตรฐานอาชีพตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2562 การทบทวนมาตรฐานอาชีพตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2568

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

พ.ศ. 2557 จัดทำมาตรฐานอาชีพ สาขาวิชาชีพธุรกิจจัดดอกไม้ (Floristry) มีแผนภาพหน้าที่งาน ประกอบด้วย 1 ความมุ่งหมายหลัก (Key Purpose) 6 บทบาทหลัก (Key Role) 19 หน้าที่หลัก (Key Function) และ 51 หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และ 202 สมรรถนะย่อย (Element of Competence)

คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม ประกอบด้วย 2 อาชีพ รวม 12 ระดับคุณวุฒิวิชาชีพ ได้แก่

- ช่างจัดดอกไม้แบบสากล คุณวุฒิวิชาชีพ ระดับ 1, 2, 3, 4, 5, 6
- ช่างจัดดอกไม้แบบไทย คุณวุฒิวิชาชีพ ระดับ 1, 2, 3, 4, 5, 6

ในระยะแรกของการจัดทำมาตรฐาน ได้จัดทำหน่วยสมรรถนะที่มีรายละเอียดตามองค์ประกอบจำนวน 27 หน่วยสมรรถนะ ครอบคลุมคุณวุฒิวิชาชีพ ดังนี้

- ช่างจัดดอกไม้แบบสากล คุณวุฒิวิชาชีพ ระดับ 1, 2, 3
- ช่างจัดดอกไม้แบบไทย คุณวุฒิวิชาชีพ ระดับ 1, 2, 3

แต่ละหน่วยสมรรถนะประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก ได้แก่ สมรรถนะย่อย (Element of Competence) เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) ขอบเขต (Range Statement) หลักฐานการปฏิบัติงานและหลักฐานความรู้ (Evidence Requirements) แนวทางการประเมิน (Assessment Guidance)

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

มีการทบทวนมาตรฐานอาชีพทั้งสิ้น 2 ครั้ง โดยมีการเปลี่ยนแปลงจำนวนหน่วยสมรรถนะ สร้างคุณวุฒิอาชีพใหม่ และปรับเปลี่ยนชื่ออาชีพบางส่วน เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน สรุปการทบทวนมาตรฐานอาชีพ ครั้งที่ 1 (พ.ศ. 2562) และครั้งที่ 2 (พ.ศ. 2568)

6. ครั้งที่

ทบทวนมาตรฐานอาชีพ ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2562

พิจารณา 2 อาชีพ ได้แก่ อาชีพช่างจัดดอกไม้แบบสากล อาชีพช่างจัดดอกไม้แบบไทย

รวม 6 ระดับคุณวุฒิวิชาชีพ คือ

- ช่างจัดดอกไม้แบบสากล คุณวุฒิวิชาชีพ ระดับ 1, 2, 3
- ช่างจัดดอกไม้แบบไทย คุณวุฒิวิชาชีพ ระดับ 1, 2, 3

หลังการทบทวน มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนหน่วยสมรรถนะ คงเหลือ 21 หน่วยสมรรถนะ

ทบทวนมาตรฐานอาชีพ ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2568

พิจารณา 2 อาชีพ รวม 6 ระดับคุณวุฒิวิชาชีพ มีการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

1. สร้างคุณวุฒิวิชาชีพช่างจัดดอกไม้แบบสากล ระดับ 4, 5, 6

จำนวน 11 หน่วยสมรรถนะ และ 33 หน่วยสมรรถนะย่อย

2. เปลี่ยนชื่ออาชีพช่างจัดดอกไม้แบบไทย เป็น อาชีพช่างฝีมือดอกไม้แบบไทย สร้างคุณวุฒิอาชีพระดับ 4, 5, 6

จำนวน 14 หน่วยสมรรถนะ และ 41 หน่วยสมรรถนะย่อย

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร

สาขาธุรกิจจัดดอกไม้

ช่างจัดดอกไม้แบบสากล ระดับ 5

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
3010	ออกแบบรูปแบบการจัดดอกไม้แบบสากล
3011	จัดซื้อวัสดุในการจัดดอกไม้แบบสากล
3020	จัดดอกไม้แบบสากลตามรูปแบบที่กำหนด

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร สาขาธุรกิจจัดดอกไม้ ช่างจัดดอกไม้แบบสากล ระดับ 5

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

เป็นผู้มีสมรรถนะในการทำงาน หรือการประกอบอาชีพความรู้ในเชิงทฤษฎี หรือหลักการสำคัญ ในงานอาชีพ เพื่อปรับปรุงคุณภาพหรือผลงานให้ดีขึ้น มีทักษะทางเทคนิคในการทำงาน และทักษะในการควบคุมงาน มีความสามารถในการปรับปรุงคุณภาพ หรือผลงานอย่างต่อเนื่องด้วยตนเอง สามารถตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาภายใต้สภาพแวดล้อมการทำงานได้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อการกำกับ และดูแลควบคุมกระบวนการทำงาน

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

1. ผู้สมัครต้องมีอายุไม่น้อยกว่า 18 ปีบริบูรณ์
2. ผู้สมัครต้องมีประสบการณ์ทำงานอย่างน้อย 2 ปี หรือประกอบอาชีพเกี่ยวกับช่างจัดดอกไม้แบบสากล ระดับ 5 หลักฐานออกให้โดยหน่วยงานนิติบุคคลที่เชื่อถือได้ เช่น สถานประกอบการ ส่วนราชการ หรือ
3. ผู้สมัครต้องมีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือ ในระดับอนุปริญญา มีประสบการณ์ทำงานอย่างน้อย 2 ปี หรือประกอบอาชีพเกี่ยวกับอาชีพช่างจัดดอกไม้แบบสากล ระดับ 5 โดยหลักฐานต้องออกให้โดยหน่วยงานนิติบุคคลที่เชื่อถือได้ เช่น สถาบันการศึกษา สถานประกอบการ ส่วนราชการ เป็นต้น
4. ผู้สมัครต้องมีหลักฐานการปฏิบัติงาน โดยต้องมีแฟ้มสะสมผลงานมาแสดง โดยพิจารณาตามหลักฐานที่ต้องการ หรือหลักฐานการปฏิบัติงานที่กำหนดตามหน่วยสมรรถนะทั้งหมด

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ช่างจัดดอกไม้ในธุรกิจร้านดอกไม้

ช่างจัดดอกไม้ในบริษัท/โรงแรม

ช่างจัดดอกไม้อิสระ

หมายเหตุ : ทักษะที่กำหนดนี้สำหรับบุคคลที่ปฏิบัติงานในธุรกิจจัดดอกไม้

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒिवิชาชีพนี้)

3010 ออกแบบรูปแบบการจัดดอกไม้แบบสากล

3011 จัดซื้อวัสดุในการจัดดอกไม้แบบสากล

3020 จัดดอกไม้แบบสากลตามรูปแบบที่กำหนด

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
พัฒนารูจิจจัดดอกไม้ให้มีมาตรฐานในระดับสากล	30	ออกแบบการจัดดอกไม้แบบสากล	301	กำหนดรูปแบบการจัดดอกไม้แบบสากล
			302	จัดดอกไม้แบบสากล

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
301	กำหนดรูปแบบการจัดดอกไม้แบบสากล	3010	ออกแบบรูปแบบการจัดดอกไม้แบบสากล	30101	ออกแบบรูปแบบการจัดดอกไม้แบบสากลตามที่กำหนด
				30102	ตรวจสอบความพร้อมของวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดดอกไม้แบบสากลตามที่กำหนด
		3011	จัดซื้อวัสดุในการจัดดอกไม้แบบสากล	30111	วางแผนจัดซื้อวัสดุในการจัดดอกไม้แบบสากล
				30112	ตรวจสอบคุณภาพวัสดุตามที่กำหนดในการจัดดอกไม้แบบสากล
302	จัดดอกไม้แบบสากล	3020	จัดดอกไม้แบบสากลตามรูปแบบที่กำหนด	30201	ปฏิบัติการจัดดอกไม้แบบสากล
				30202	ตรวจสอบผลงานสำเร็จการจัดดอกไม้แบบสากล

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ3010
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะออกแบบรูปแบบการจัดดอกไม้แบบสากล
3. ทบทวนครั้งที่2 / 2568
4. สร้างใหม่

☐

ปรับปรุง

☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ช่างจัดดอกไม้แบบสากล

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ใช้ทักษะและความรู้ในเรื่องการออกแบบรูปแบบการจัดดอกไม้แบบสากล การออกแบบรูปแบบการจัดดอกไม้แบบสากลตามที่กำหนด การกำหนดวัสดุที่ใช้ตามรูปแบบการจัดดอกไม้แบบสากลตามกำหนด และการกำหนดอุปกรณ์ที่ใช้ตามรูปแบบการจัดดอกไม้แบบสากลตามกำหนด หน่วยสมรรถนะนี้เหมาะสำหรับผู้ที่สามารถตัดสินใจ และแก้ปัญหาภายใต้สภาพแวดล้อมการทำงานได้ด้วยตนเอง เพื่อควบคุมงาน หรือผลงานได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ธุรกิจจัดดอกไม้ (Floristry)

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

ISCO-08 Unit Group 7549 (Flower Arranger)
SOC 2010 Major Group skilled Trade Occupations 5443 Florist

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
30101 ออกแบบรูปแบบการจัดดอกไม้แบบสากลตามที่กำหนด	1. สำนวความต้องการของลูกค้า 2. ออกแบบรูปแบบการจัดดอกไม้ตามที่กำหนดแบบสากล 3. สำนวต้นทุนและคุณภาพของวัสดุและอุปกรณ์ตามรูปแบบที่กำหนดให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า	การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์
30102 ตรวจสอบความพร้อมของวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดดอกไม้แบบสากลตามที่กำหนด	1. กำหนดรายการวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ทั้งหมดตามรูปแบบแบบสากลที่กำหนด 2. เลือกประเภทของดอกไม้ใบไม้ได้ถูกต้องตามลักษณะ 3. ตรวจสอบคุณภาพของวัสดุและอุปกรณ์ที่เตรียมไว้ตามรายการที่กำหนด	การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

(ก) ความรู้ก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Knowledge)

1. ความรู้เรื่องหลักการออกแบบ และองค์ประกอบศิลป์
2. ความรู้เรื่องชนิดดอกไม้ ใบไม้ และการดูแลรักษา
3. ความรู้เรื่องการใช้ การบำรุงรักษาสภาพวัสดุ และอุปกรณ์อย่างถูกวิธี

(ข) ทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill)

1. ทักษะเรื่องการดูแลรักษาดอกไม้ ใบไม้
2. ทักษะเรื่องการใช้ การบำรุงรักษาสภาพวัสดุ และอุปกรณ์อย่างถูกวิธี

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการประเมินผลงานตามรูปแบบที่กำหนด
2. ทักษะการบริหารเวลาให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด
3. ทักษะการแก้ปัญหา ระหว่างการทำงาน
4. ทักษะการติดต่อสื่อสารกับผู้เกี่ยวข้องในงาน
5. ทักษะการใช้วัสดุ และอุปกรณ์อย่างถูกวิธีขณะปฏิบัติงาน
6. ทักษะการดูแลรักษาดอกไม้ ใบไม้ และการใช้สารเคมี
7. ทักษะการจัดการวัสดุ และอุปกรณ์ในร้าน
8. ทักษะการแก้ปัญหา ในระหว่างจัดทำให้ตรงตามรายละเอียดของงาน
9. ทักษะการใช้เทคโนโลยีการจัดเก็บ และบันทึกข้อมูล

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักการออกแบบและองค์ประกอบศิลป์
2. ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบในการจัดดอกไม้แบบสากล
3. ความรู้เกี่ยวกับหลักการจัดดอกไม้แบบสากล
4. ความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติ ประเภท และลักษณะดอกไม้ ใบไม้
5. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการข้อมูล จัดซื้อวัสดุ และอุปกรณ์
6. ความรู้เกี่ยวกับการดูแลดอกไม้ ต้นไม้/พืชที่หลากหลายพันธุ์ ที่รับเข้า และวิธีเก็บรักษาในสถานที่เหมาะสม
7. ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมการใช้วัสดุ และอุปกรณ์

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และ ทักษะและความรู้ที่ตํองการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แสดงการเลือกใช่วัสตุ และอุปกรณ์ในการจัดดอกไม้แบบสากลตรงตามรูปแบบที่กำหนด
2. แสดงการจัดดอกไม้แบบสากลตรงตามรูปแบบที่กำหนด
3. ผลงานสำเร็จสวยงามมั่นคงแข็งแรง
4. การเตรียมภาชนะ และพื้นที่ในการจัดเก็บดอกไม้
5. การดูแลรักษาสภาพวัสตุ และอุปกรณ์ รวมทั้งรักษาสภาพผลงานสำเร็จ
6. การตรวจสอบ ควบคุม ดูแลรักษาสภาพวัสตุ และอุปกรณ์
7. การจัดเก็บวัสตุ และอุปกรณ์ ในสถานที่เหมาะสม ปลอดภัย
8. เอกสารใบสั่งซื้อสินค้า/เอกสารใบตรวจรับ/ใบใบเสร็จ/ใบส่งของ บันทึกรายการวัสตุและอุปกรณ์

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. การเลือกวัสตุ และอุปกรณ์ในการจัดดอกไม้แบบสากลตรงตามรูปแบบที่กำหนดได้
2. การดูแลรักษาวัสตุ และอุปกรณ์ในการจัดดอกไม้แบบสากลตรงตามรูปแบบที่กำหนด
3. การรู้จักประเภท และลักษณะของดอกไม้ ใบไม้ ในการจัดดอกไม้แบบสากลตรงตามรูปแบบที่กำหนด
4. การรู้จักรูปแบบพื้นฐานในการจัดดอกไม้แบบสากลตรงตามรูปแบบที่กำหนด
5. การรู้จักหลักการออกแบบและองค์ประกอบศิลป์ในการจัดดอกไม้แบบสากลตรงตามรูปแบบที่กำหนด
6. การตรวจสอบชิ้นงานสำเร็จ
7. การตรวจสอบรายการวัสตุ และอุปกรณ์
8. การแจกแจงลักษณะของวัสตุ และอุปกรณ์ ที่ดูแลรักษา
9. การจัดลำดับการใช้ และเก็บวัสตุ และอุปกรณ์

(ค) คํานําในการประเมิน

คณะกรรมการประเมินสัมภาษณ์เพิ่มเติม เพื่อให้ผู้รับการประเมินได้แสดงผลงาน ที่แสดงว่ามีความรู้

(ง) วิธีการประเมิน

1. การปฏิบัติงานของผู้รับการประเมิน
2. การตรวจสอบผลงานจริง แฟ้มสะสมงาน (Portfolios) หลักฐานต่าง ๆ
3. การสัมภาษณ์ผู้รับการประเมิน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ หรือสถานการณ์อื่น ๆ ที่มีผลกระทบตํองการทํางาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคนิค และทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คํานํา

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. วัสตุอุปกรณ์

- วัสตุธรรมชาติ ได้แก่ ดอกไม้ ใบไม้ ผลไม้ รากต้นไม และอื่น ๆ ที่ได้จากพืช

- วัสตุ และอุปกรณ์การจัดดอกไม้ต่าง ๆ ได้แก่ เชือก กาว สก๊อตเทป เทปกั้นน้ำ ลวดกรงโก่ หลอดหล่อนํ้า กรรไกร คีมตัดลวด มีด ลวด เข็มหมุด และอื่น ๆ ที่ใช้ในการจัดดอกไม้

- วัสตุที่ใช้ตกแต่งชิ้นงานเพื่อความสวยงาม สื่อความหมาย เพิ่มมูลค่าให้ผลงาน ได้แก่ โบว์ ริบบิ้น ลูกไม้ ป้ายเสียนามบัตร วัสตุตกแต่งจากธรรมชาติ เช่น เปลือกหอย ก้อนหิน เส้นใยพืช และอื่น ๆ ที่นำมาใช้เพื่อการตกแต่ง

2. วัสตุที่ใช้ทำฐาน เช่น

- โฟมสำหรับจัดดอกไม้สด (Floral Foam)
- โฟมสำหรับจัดดอกไม้แห้ง (Sahara)
- โฟม
- โครงฟาง
- ลวดกรงไก่อ

3. รูปทรงตามกำหนด

หมายถึง การจัดดอกไม้ตามความต้องการของลูกค้า เช่น การจัดดอกไม้ในภาชนะรูปทรงต่าง ๆ การจัดช่อดอกไม้ ฉากถ่ายภาพการจัดดอกไม้ตกแต่งสถานที่ในพิธีหรือ เทศกาลต่าง ๆ เป็นต้น

4. หลักการออกแบบ (Principles of Design)

- เอกภาพ (Unity)
- ความกลมกลืน (Harmony)
- จังหวะ (Rhythm)
- ความสมดุล (Balance)
- ความโดดเด่น (Dominance)
- สัดส่วน (Proportion)
- มาตรฐาน (Scale)
- การตัดกัน (Contrast)

5. องค์ประกอบศิลป์ (Elements of Design)

- เส้น (Line)
- ผิวสัมผัส (Texture)
- รูปทรง (Form)
- สี (Color)
- ช่องว่าง (Space)

6. ตรวจรับ

- ตามชนิด

- ตามจำนวน
- ตามคุณภาพ

7. เตรียม

- พื้นที่ทำงาน
- ตู้แช่ ห้องแช่
- ภาชนะที่ใช้ในการพักดอกไม้
- สารยึดอายุดอกไม้
- วัสดุ และอุปกรณ์ในการจัดดอกไม้

8. รักษาภาพวัสดุ

- การใช้สารยึดอายุดอกไม้
- การควบคุมอุณหภูมิที่เหมาะสมกับดอกไม้ใบไม้
- การพักดอกไม้และใบไม้ในน้ำ การลิดส่วนที่ไม่ต้องการออก การตัดก้านดอกไม้ การยึดอายุดอกไม้

9. รักษาภาพผลงานสำเร็จ

- การจัดวาง ดูแลรักษาผลงานสำเร็จ ในอุณหภูมิที่เหมาะสม
- การให้น้ำ และ การให้สารยึดอายุดอกไม้
- การให้ละอองน้ำแก่ดอกไม้

10. จัดลำดับการใช้วัสดุ

- ตามคุณภาพ
- ตามปริมาณ

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. ชุดสาขาร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. การปฏิบัติงานของผู้ขอรับการประเมิน
2. การตรวจสอบผลงานจริง แฟ้มสะสมงาน (Portfolios) หลักฐานต่าง ๆ
3. การสัมภาษณ์ผู้ขอรับการประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 3011
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ จัดซื้อวัสดุในการจัดดอกไม้แบบสากล
3. ทบทวนครั้งที่ 2 / 2568
4. สร้างใหม่ ☐ ปรับปรุง ☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ช่างจัดดอกไม้แบบสากล

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ใช้ทักษะและความรู้ในเรื่องการจัดซื้อวัสดุในการจัดดอกไม้แบบสากล การวางแผนจัดซื้อวัสดุ การควบคุมการจัดซื้อวัสดุ และการตรวจสอบคุณภาพของวัสดุตามที่กำหนด หน่วยสมรรถนะนี้เหมาะสำหรับผู้ที่สามารถตัดสินใจ และแก้ปัญหาภายใต้สภาพแวดล้อมการทำงานได้ด้วยตนเอง เพื่อควบคุมงาน หรือผลงานได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ธุรกิจจัดดอกไม้ (Floristry)

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

ISCO-08 Unit Group 7549 (Flower Arranger)

SOC 2010 Major Group skilled Trade Occupations 5443 Florist

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
30111 วางแผนจัดซื้อวัสดุในการจัดดอกไม้แบบสากล	1. กำหนดรายการวัสดุได้เหมาะสมกับรูปแบบสากลที่กำหนด 2. เลือกแหล่ง และช่องทางการซื้อวัสดุ 3. ประเมินการซื้อวัสดุได้ตามรูปแบบที่กำหนด 4. เปรียบเทียบราคาวัสดุในแต่ละแหล่ง	การสัมภาษณ์
30112 ตรวจสอบคุณภาพวัสดุตามที่กำหนดในการจัดดอกไม้แบบสากล	1. จำแนกคุณภาพของวัสดุการจัดดอกไม้แบบสากลได้ 2. ตรวจสอบวัสดุตามปริมาณ และคุณภาพตามที่กำหนด 3. บันทึกข้อมูลการจัดซื้อวัสดุ	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

N/A

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะการจัดการวัสดุในร้าน
2. ทักษะการแก้ปัญหา ในระหว่างจัดทำให้ตรงตามรายละเอียดของงาน
3. ทักษะการใช้เทคโนโลยีการจัดเก็บ และบันทึกข้อมูล
4. ทักษะการติดต่อ สื่อสาร และต่อรอง
5. ทักษะการคิดคำนวณ

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติ ประเภท และลักษณะดอกไม้ใบไม้
2. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการข้อมูล จัดซื้อวัสดุ และอุปกรณ์
3. ความรู้เกี่ยวกับการดูแลดอกไม้ ต้นไม้/พืชที่หลากหลายพันธุ์ ที่รับเข้า และวิธีเก็บรักษาในสถานที่เหมาะสม
4. ความรู้เกี่ยวกับการควบคุมการใช้วัสดุ และอุปกรณ์

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. การเตรียมภาชนะ และพื้นที่ในการจัดเก็บดอกไม้
2. การดูแลรักษาสภาพวัสดุ รวมทั้งรักษาสภาพผลงานสำเร็จ
3. การควบคุม ดูแลรักษาสภาพวัสดุ
4. การจัดเก็บวัสดุในสถานที่เหมาะสม ปลอดภัย
5. เอกสารใบส่งซื้อสินค้า/เอกสารใบตรวจรับ/ใบใบเสร็จ/ใบส่งของ บันทึกรายการวัสดุ

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. การตรวจรับ/ตรวจสอบวัสดุ
2. การแจกแจงลักษณะของวัสดุที่ดูแลรักษา
3. การจัดลำดับการใช้ และเก็บวัสดุ

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

N/A

(ง) วิธีการประเมิน

1. การสังเกตการปฏิบัติงาน
2. การประเมินเอกสารต่าง ๆ เช่น บันทึกรายการวัสดุที่รับ ที่จัดเก็บ
3. การสัมภาษณ์ผู้เข้ารับการประเมิน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ หรือสถานการณ์อื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่องาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคนิค และทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. ตรวจรับ

1.1 ตามชนิด

1.2 ตามจำนวน

1.3 ตามคุณภาพ

2. เตรียม

2.1 พื้นที่ทำงาน

2.2 ตู้แช่ ห้องแช่

2.3 ภาชนะที่ใช้ในการพักดอกไม้

2.4 สารยืดอกดอกไม้

2.5 วัสดุ และอุปกรณ์ในการจัดดอกไม้

3. รักษาสภาพวัสดุ

3.1 การใช้สารยืดอกดอกไม้

3.2 การควบคุมอุณหภูมิที่เหมาะสมกับดอกไม้ใบไม้

3.3 การพักดอกไม้และใบไม้ในน้ำ การลิตส่วนที่ไม่ต้องการออก การตัดก้านดอกไม้ การแช่ดอกไม้ในน้ำ การยืดอกดอกไม้

4. รักษาสภาพผลงานสำเร็จ

4.1 การจัดวาง ดูแลรักษาผลงานสำเร็จ ในอุณหภูมิที่เหมาะสม

4.2 การให้น้ำ และ การให้สารยืดอกดอกไม้

4.3 การให้ละอองน้ำแก่ดอกไม้

5. จัดลำดับการใช้วัสดุ

5.1 ตามลำดับการจัดซื้อ

5.2 ตามคุณภาพ

5.3 ตามปริมาณ

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. ชุดสาขาร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. การสังเกตการปฏิบัติงานของผู้ขอรับการประเมิน
2. การตรวจสอบผลงานจริง แฟ้มสะสมงาน (Portfolios) หลักฐานต่าง ๆ
3. การสัมภาษณ์ผู้ขอรับการประเมิน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ3020
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะจัดดอกไม้แบบสากลตามรูปแบบที่กำหนด
3. ทบทวนครั้งที่2 / 2568
4. สร้างใหม่

☐

ปรับปรุง

☒

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ช่างจัดดอกไม้แบบสากล

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ใช้ทักษะและความรู้ในเรื่องการจัดดอกไม้แบบสากลตามรูปแบบที่กำหนด การปฏิบัติการจัดดอกไม้แบบสากล และการตรวจสอบผลงานสำเร็จ
หน่วยสมรรถนะนี้เหมาะสำหรับผู้ที่สามารถตัดสินใจ และแก้ปัญหาภายใต้สภาพแวดล้อมการทำงานได้ด้วยตนเอง เพื่อควบคุมงาน หรือผลงานได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ธุรกิจจัดดอกไม้ (Floristry)

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

ISCO-08 Unit Group 7549 (Flower Arranger)
SOC 2010 Major Group skilled Trade Occupations 5443 Florist

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

N/A

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
30201 ปฏิบัติการจัดดอกไม้แบบสากล	1. จัดดอกไม้รูปทรงพื้นฐานโดยใช้หลักการออกแบบและองค์ประกอบศิลป์ในการจัดดอกไม้ตามรูปแบบที่กำหนด 2. ตกแต่งด้วยวัสดุตกแต่ง และตรวจสอบผลงานสำเร็จ	การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน
30202 ตรวจสอบผลงานสำเร็จการจัดดอกไม้แบบสากล	1. ตรวจสอบผลงานสำเร็จให้ตรงตามรูปแบบที่กำหนด	การสังเกตการณ์ ณ สถานที่ปฏิบัติงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

- (ก) ความรู้ก่อนหน้าที่จำเป็น(Pre-requisite Knowledge)
1. ความรู้เรื่องหลักการออกแบบและองค์ประกอบศิลป์
2. ความรู้เรื่องชนิด และคุณภาพของดอกไม้ ใบไม้ และการดูแลรักษา
3. ความรู้เรื่องการใช้และบำรุงรักษาสภาพอุปกรณ์เครื่องมืออย่างถูกวิธี
4. ความรู้เรื่อง การตรวจสอบความสมบูรณ์ของผลงาน
- (ข) ทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill)
1. ทักษะการเลือกใช้วัสดุ และอุปกรณ์
2. ทักษะการเตรียมวัสดุ และอุปกรณ์

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

ทักษะการจัดดอกไม้รูปทรงตามที่กำหนด เช่น ทรงกลม (Round), ทรงสามเหลี่ยม (Triangle), ทรงพุ่ม (Mass), ทรงแนวตั้ง (Vertical), ทรงแนวนอน (Horizontal), ทรงตัว L (L-Shape), ทรงตัว S (S-Shape) เป็นต้น

(ข) ความต้องการด้านความรู้

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้พื้นฐานด้านลักษณะของดอกไม้

2. ความรู้ด้านศิลปะและการออกแบบ

3. ความรู้ด้านการจัดดอกไม้รูปทรงพื้นฐาน

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria)

ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. ความหลากหลายของรูปทรง แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการจัดดอกไม้ในรูปทรงพื้นฐานที่หลากหลาย

2. ความถูกต้องตามหลักการ ปฏิบัติตามหลักของการจัดดอกไม้แต่ละรูปทรงได้อย่างถูกต้อง เช่น สัดส่วน สมดุล จุดเด่น เป็นต้น

3. ความประณีตและความใส่ใจในรายละเอียด ในการจัดวางดอกไม้ การเลือกใช้วัสดุ และความใส่ใจในรายละเอียดต่าง ๆ

4. ความคิดสร้างสรรค์ แสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์ในการเลือกใช้วัสดุและสีสันทัด ในรูปทรงพื้นฐาน

5. แฟ้มสะสมงาน (Portfolios)

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. การเลือกวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับรายละเอียดของงานตามที่กำหนด

2. วิธีการจัดตามขั้นตอนและรูปแบบ

3. ความรู้หลากหลายด้านที่เกี่ยวข้องกับการจัดดอกไม้รูปทรงพื้นฐาน

4. ความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น ทฤษฎีสีกับการเลือกดอกไม้ เป็นต้น เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

N/A

(ง) วิธีการประเมิน

1. การสังเกตการปฏิบัติงานของผู้ขอรับการประเมิน

2. การตรวจสอบผลงานจริง แฟ้มสะสมงาน (Portfolios) หลักฐานต่าง ๆ

3. การสัมภาษณ์ผู้ขอรับการประเมิน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงานและสภาพแวดล้อมอื่น ๆ หรือสถานการณ์อื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคนิค และทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

N/A

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. ความรู้เรื่องรูปทรงพื้นฐาน สามารถระบุและเข้าใจลักษณะของรูปทรงพื้นฐานที่ใช้ในการจัดดอกไม้ เช่น ทรงกลม (Round), ทรงสามเหลี่ยม (Triangle), ทรงแนวตั้ง (Vertical), ทรงแนวนอน (Horizontal), ทรงตัว L (L-Shape), ทรงตัว S (S-Shape) เป็นต้น โดยมีความเข้าใจหลักการสร้างสมดุลและสัดส่วนที่เหมาะสมในแต่ละรูปทรง

2. ความรู้เรื่องประเภทของดอกไม้และวัสดุ บอกชื่อและลักษณะของดอกไม้ ใบไม้ และวัสดุตกแต่งที่นิยมใช้ในการจัดดอกไม้ รวมถึงเข้าใจคุณสมบัติของดอกไม้แต่ละชนิด เช่น รูปทรง ขนาด สีกลิ่น อายุการใช้งาน สามารถเลือกใช้วัสดุที่เหมาะสมกับรูปทรงและการออกแบบ

3. ความรู้เรื่องอุปกรณ์ สามารถใช้งานอุปกรณ์พื้นฐานในการจัดดอกไม้ได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย เช่น กรรไกร, มีด, ฟลอร่าเทป, ลวด, โฟมสำหรับจัดดอกไม้ เป็นต้น

4. การเตรียมดอกไม้และวัสดุสามารถตัดและตกแต่งก้านดอกไม้ได้อย่างเหมาะสมกับรูปทรงที่ต้องการ และสามารถเตรียมโฟมสำหรับจัดดอกไม้ให้พร้อมใช้งาน

รู้วิธีการดูแลและยืดอายุดอกไม้ก่อนการจัด

5. การจัดดอกไม้รูปทรงพื้นฐาน เช่น

- ทรงกลม (Round) สามารถจัดดอกไม้ให้มีรูปทรงกลมสมมาตร และมีจุดเด่นที่สวยงาม
- ทรงสามเหลี่ยม (Triangle) สามารถจัดดอกไม้ให้มีโครงสร้างเป็นรูปสามเหลี่ยมที่มั่นคงและมีมิติ
- ทรงแนวดิ่ง (Vertical) สามารถจัดดอกไม้ให้มีความสูง เน้นเส้นแนวดิ่งที่สวยงาม
- ทรงแนวนอน (Horizontal) สามารถจัดดอกไม้ให้มีความยาว เน้นเส้นแนวนอนที่สวยงาม
- ทรงตัว L (L-Shape) สามารถจัดดอกไม้ให้มีลักษณะเป็นรูปตัว L ที่มีความสมดุลและน่าสนใจ
- ทรงตัว S (S-Shape/Hogarth Curve) สามารถจัดดอกไม้ให้มีเส้นโค้งรูปตัว S ที่ชัดเจน และมีสไตล์

6. การจัดวางองค์ประกอบ สามารถจัดวางดอกไม้และวัสดุให้มีความสมดุล ทั้งในด้านขนาด สี สัน และพื้นผิว เข้าใจหลักการเน้นจุดเด่น (Focal Point) ในการจัดดอกไม้แต่ละรูปทรง สามารถสร้างมิติในการจัดดอกไม้ได้

7. การใช้สี และพื้นผิว มีความเข้าใจเรื่องทฤษฎีสี และนำมาใช้ในการจัดดอกไม้ที่สวยงาม สามารถเลือกใช้ดอกไม้และวัสดุที่มีพื้นผิวแตกต่างกันเพื่อเพิ่มความน่าสนใจ

8. การประเมินผลงาน สามารถประเมินผลงานของตนเองได้ว่าตรงตามหลักการของรูปทรงพื้นฐานหรือไม่ สามารถปรับปรุง และแก้ไขข้อบกพร่องในการจัดดอกไม้

9. ความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้พื้นฐานมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์งานจัดดอกไม้ที่สวยงามและเป็นเอกลักษณ์

10. ความละเอียดรอบคอบ มีความใส่ใจในรายละเอียดของการจัดดอกไม้ เพื่อให้ผลงานสมบูรณ์แบบ

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. การปฏิบัติงานของผู้ขอรับการประเมิน
2. การตรวจสอบผลงานจริง แฟ้มสะสมงาน (Portfolios) หลักฐานต่าง ๆ
3. การสัมภาษณ์ผู้ขอรับการประเมิน